

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Županija Zapadnohercegovačka
Županijski sud Široki Brijeg
Broj: 63 0 Mal 043856 25 Gž
Široki Brijeg, 10.06.2025. godine

Županijski sud Široki Brijeg u vijeću sastavljenom od sudaca Gordane Pažin kao predsjednika vijeća, te Milice Bošković i Franje Ravlije kao članova vijeća, u pravnoj stvari tužitelja N. M., zastupanog po punomoćnicima iz OD Martinović & Partneri d.o.o. Mostar, Dubrovačka b.b., Mostar, protiv tuženika J. P. Ceste Federacije Bosne i Hercegovine, Terezija broj 54, Sarajevo, zastupanog po punomoćnicima Dariji Ćesir, Bošku Drinovcu i Arifu Naniću, uposlenicima tuženika, radi naknade štete, odlučujući o žalbi tužitelja izjavljenoj protiv presude Općinskog suda u Ljubuškom broj 63 0 Mal 043856 22 Mal od 04.12.2024. godine, na sjednici vijeća održanoj 10.06.2025. godine, donio je slijedeću

P R E S U D U

Žalba tužitelja se uvažava, prvostupanjska presuda se preinačava na način da se obvezuje tuženik da tužitelju na ime naknade materijalne štete isplati iznos od 4.450,29 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 06.10.2021. godine pa do isplate i da tužitelju naknadi troškove postupka u iznosu od 2.654,00 KM sa zakonskom zateznom kamatom počev od 04.12.2024. godine pa do isplate, sve u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe.

O b r a z l o ž e n j e

Presudom Općinskog suda u Ljubuškom broj 63 0 Mal 043856 22 Mal od 04.12.2024. godine, odlučeno je:

„I. Odbija se tužbeni zahtjev koji glasi:

„Dužan je Tuženik isplatiti Tužitelju iznos od 4.450,29 KM na ime naknade materijalne štete na vozilu s pripadajućom zakonskom zateznom kamatom počevši od dana 06.10.2021. godine pa sve do konačne isplate, i to u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe.

Dužan je Tuženik naknaditi parnične troškove Tužitelju, sa pripadajućom zakonskom zateznom kamatom počevši od dana donošenja prvostupanjske presude pa sve do konačne isplate, i to u roku od 15 dana i pod prijetnjom ovrhe“.

II. Svaka stranka snosi svoje troškove postupka.“

Protiv prednje presude žalbu je izjavio tužitelj zbog pogrešne primjene materijalnog prava i povrede odredbi postupka. Ističe da sud za svoj stav nije dao valjane razloge, da nije cijenio dokaze na način propisan čl. 8. ZPP-a, da je sud na pravilno utvrđeno činjenično stanje pogrešno primijenio materijalno pravo, da obrazloženje presude ne ispunjava zahtjeve iz čl. 191. st. 4. ZPP-a čime se krši pravo na obrazloženu sudsku odluku i pravično suđenje, da je sud u pouci o pravnom lijeku pogrešno naveo da rok za žalbu teče od donošenja presude i da je na zapisniku s glavne rasprave navedeno da teče od dostave presude, da sud svoju odluku zasniva na presudi br. 64 0 P 042721 17 Gž od 25.09.2018. godine a ne na utvrđenim činjenicama, da je pogrešno primijenjeno materijalno pravo kad sud cijeni da tuženik odgovara po principu dokazane krivnje iako je odgovornost tuženika objektivna, da put ima karakter opasne stvari

dok se na njemu odvija javni promet, da po životnom iskustvu i logici odron i ulje na putu predstavljaju neočekivanu prepreku, da je zauljeni kolnik iznenadna i neočekivana opasnost što potvrđuje nalaz prometnog vještaka, da se isti dan desila prometna nezgoda na način da je vozilo Golf ostvarilo kontakt s kamenom uslijed čega je došlo do puknuća kartera vozila Golf i izlivanja ulja po kolniku i da je isključivi uzrok prometne nezgode neispunjavanje zakonske obveze održavanja cesta i uklanjanja odronjenog materijala, a koje obveze proizlaze iz čl. 41. st. 2. vezano za čl. 13. i čl. 17. Zakona o cestama FBiH, da je predmetna nezgoda posljedica voženja preko ulja koje se izlilo na kolnik u prethodnoj prometnoj nezgodi, pa nesporno postoji uzročno posljedična veza između štetne radnje tuženika i štete na vozilu tužitelja, da je brzina vozila tužitelja bila u skladu s ograničenjem i uvjetima te prilagođena mokrom kolniku, da je situacija predstavljala iznenadnu i neočekivanu opasnost za vozača vozila tužitelja i da pravilnom primjenom materijalnog prava i to odredbi čl. 173., 174. i čl. 177. ZOO-a je sud morao usvojiti tužbeni zahtjev jer nikakvih propusta na strani tužitelja nije bilo, da su nejasni razlozi prvostupanjske presude gdje se navodi nužno dostavljanje ...zadnje kontrole, ophodarski dnevnik, obavijest policije o odronu... jer isti ne bi oslobodili tuženika od odgovornosti, da eventualno povjeravanje poslova održavanja i zaštite puteva trećoj osobi tj. izvođaču radova ne može osloboditi odgovornosti za štetu, pa predlaže da se žalba usvoji, prvostupanjska presuda preinači i usvoji tužbeni zahtjev uz naknadu troškova postupka.

Žalba je utemeljena

Ispitujući pobijanu odluku u granicama žalbenih razloga i razloga na koje ovaj sud pazi po službenoj dužnosti u skladu sa čl. 221. Zakona o parničnom postupku (Sl. novine FBiH br. 53/03, 73/05, 19/06, 98/15; dalje ZPP), odlučeno je kao u izreci iz slijedećih razloga.

Iz dokaza u spisu prije svega nalaza prometnog vještačenja kojeg je prvostupanjski sud prihvatio ocijenivši ga kao stručan i objektivan, proizlazi da je konkretnoj prometnoj nezgodi prethodila prometna nezgoda vozila Golf koje je na spornoj dionici magistralnog puta naišlo na kamen na cesti te donjim dijelom ostvarilo kontakt i probilo karter, uslijed čega je došlo do curenja ulja po cesti u dužini od oko 300 m, da je prolijevanje ulja po kolniku u uzročnoj vezi s destabilizacijom tužiteljevog vozila Opel Astra koje je naišlo 10-tak minuta kasnije, da je brzina kretanja tužiteljevog vozila bila nešto veća od granične na zanošenje u uvjetima zauljenog kolnika i iznosila oko 60 km/h, da je granična brzina vozila na zanošenje za uvjete mokrog-zauljenog kolnika iznosi do 36 km/h, a za uvjete mokrog kolnika 91 km/h i da je nailazak vozila tužitelja na zauljeni dio kolnika za vozača predstavljalo iznenadnu i neočekivanu opasnost koja je uzrokovala destabilizaciju vozila i nastanak prometne nezgode.

Članak 11. Zakona o cestama FBiH (Sl. novine FBiH br. 12/10 i 16/10 – ispr. i 66/13) propisuje da javne ceste moraju bit građene, rekonstruirane i održavane tako da ih na siguran način mogu koristiti svi korisnici cesta koji se pridržavaju prometnih propisa i prometne signalizacije na cestama, čl. 13. st. 2. istog Zakona propisuje da upravljanje, građenje, rekonstrukciju, održavanje i zaštitu magistralnih cesta vrše Ceste FBiH, dok čl. 17. istog Zakona propisuje da su poslovi i zadaci Cesta FBiH na magistralnim cestama u Federaciji između ostalog obavljanje poslova održavanja i zaštite cesta.

Prema odredbi čl. 20. st. 1. Zakona o cestama FBiH, propisuje da u slučaju prometne nezgode korisniku javne ceste koji se pridržava prometnih i tehničkih propisa utvrđenih Zakona o osnovama sigurnosti promet na cestama u BiH ili drugom zakonskom regulativom vezanom uz sigurnost prometa na cestama i to: postavljena prometna signalizacija na cesti, tehnička ispravnost vozila, kvalificiranost i sposobnost vozača, prilagođenost brzine stanju na cesti i

vremenskim prilikama poštujući princip za zaustavi put, odgovara putu preglednosti – upravitelj ceste dužan je naknaditi štetu ako je šteta nastala zbog nedostatka na cesti.

Iz dokaza u spisu proizlazi da je brzina kretanja na mjestu prometne nezgode ograničena na 60 km/h i da se vozač tužiteljevog vozila kretao brzinom od oko 60 km/h, dakle u skladu sa propisanim ograničenjem.

Odredbom čl. 43. st. 1. Zakona o osnovama sigurnosti promet na cestama u BiH (Sl. glasnik BiH br. 6/06, 75/06, 44/07, 84/09, 48/10, 18/13, 8/17, 89/17 i 9/18; dalje ZOOSPNC) propisano je da je vozač dužan prilagoditi brzinu kretanja vozila svojstvima i stanju ceste, vidljivosti, preglednosti, atmosferskim prilikama, stanju vozila i tereta, gustoći prometa, prometnim znacima i drugim prometnim uvjetima tako da vozilo može pravodobno zaustaviti pred svakom zaprekom koju pod navedenim uvjetima može predvidjeti.

Kako se vozač tužiteljevog vozila na mjestu prometne nezgode kretao brzinom od 60 km/h koja je prilagođena za uvjete mokrog kolnika, to što se vozač tužiteljevog vozila Opel Astra u konkretnom slučaju kretao nešto većom brzinom za uvjete mokrog - zauljenog kolnika, odnosno brzinom koja nije bila prilagođena za uvjete zauljenog kolnika, se ne može uzeti za propust vozača tužiteljevog vozila jer je zauljenost kolnika na koju je naišao, prema nalazu prometnog vještaka, za vozača tužiteljevog vozila predstavljala iznenadnu i neočekivanu opasnost koju nije mogao predvidjeti.

Prema odredbi čl. 154. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (Sl. list SFRJ broj: 29/78, 39/85, 45/89 - odluka US J i 57/89, Sl. list RBiH broj: 2/92, 13/93, 13/94 i Sl. novine FBiH broj: 29/03 i 42/11; dalje ZOO) tko drugome prouzrokuje štetu dužan je naknaditi je ukoliko ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivnje.

Šteta na vozilu tužitelja je nastala zbog nedostatka na cesti – zauljenog kolnika, do kojeg je došlo radi nalijetanja vozila Golf na kamen na cesti, pa se u skladu s odredbama čl. 154. st. 1 ZOO-a pretpostavlja da je za štetu odgovoran tuženik ukoliko ne dokaže da je šteta nastala bez njegove krivnje, jer u ponašanju vozača tužiteljevog vozila nema propusta u pogledu pridržavanja prometnih i tehničkih propisa i na tuženiku je teret dokaza da je šteta koja je nastala na vozilu tužitelja nastala bez njegove krivnje.

Kod naprijed navedenih zakonskih propisa, te nalaza prometnog vještaka kojeg je prvostupanjski sud u cijelosti prihvatio, žalba tužitelja utemeljeno ukazuje da je prvostupanjski sud na utvrđeno činjenično stanje pogrešno primijenio materijalno pravo kada je odbio tužbeni zahtjev tužitelja, radi čega je valjalo žalbu tužitelja uvažiti, prvostupanjsku presudu preinačiti i tužitelju dosuditi materijalnu štetu u iznosu od 4.450,29 KM, koja je prema nalazu strojarskog vještaka nastala na vozilu tužitelja, na temelju odredbi čl. 229. st. 1. toč. 4. ZPP-a.

Kako je preinačena odluka o glavnoj stvari, primjenom čl. 397. st. 2. ZPP-a, valjalo je preinačiti i odluku o troškovima postupka na način da je tuženik obavezan tužitelju naknaditi troškove sa PDV-om, i to: troškove sastava tužbe u iznosu od 280,80 KM, zastupanja na pripremnom ročištu u iznosu 280,80 KM, zastupanje na očevidu u iznosu od 210,60 KM, zastupanje na glavnoj raspravi u iznosu od 280,80 KM, troškovi vještačenja u iznosu od 450,00 KM, pristojbe na tužbu i presudu u iznosu od po 200,00 KM, za sastav žalbe iznos od 351,00 KM i pristojbe na žalbu u iznosu od 400,00 KM, što ukupno iznosi 2.654,00 KM koliko je i dosuđeno temeljem odredbi čl. 235. st. 1. toč. 3. ZPP-a.

Tužitelju nisu priznati troškovi prijevoza i odsustva iz ureda jer isti nisu bili potrebni za postupak, obzirom da je tužitelj mogao angažirati punomoćnika u sjedištu prvostupanjskog suda.

Iz izloženog, na temelju odredbi čl. 229. st. 1. toč. 4. i čl. 235. st. 1. toč. 3. ZPP-a, odlučeno je kao u izreci.

PREDSJEDNIK VIJEĆA
Gordana Pažin